

Šis teksts ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. 2020. gada 19. martā pieņemtā pagaidu regulējuma (C(2020) 1863) un tā 2020. gada 3. aprīlī pieņemtā grozījuma (C(2020) 2215) autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
PAGaidu REGULĒJUMS VALSTS ATBALSTA PASĀKUMIEM, AR KO
ATBALSTA EKONOMIKU PAŠREIZĒJĀ COVID-19 UZLIESMOJUMA
SITUĀCIJĀ

(KONSOLIDĒTĀ VERSIJA)

1. COVID-19 UZLIESMOJUMS, TĀ IETEKME UZ EKONOMIKU UN PAGaidu PASĀKUMU NEPIECIEŠAMĪBA

1.1. Covid-19 uzliesmojums un tā ietekme uz ekonomiku

1. Covid-19 uzliesmojums ir nopietna sabiedrības veselības ārkārtas situācija ar inficēšanās gadījumiem visās dalībvalstīs, tā skar mūsu iedzīvotājus un sabiedrību kopumā. Tas ir arī būtisks pasaules un Savienības ekonomikas satricinājums, un dalībvalstu un ES iestāžu koordinēta ekonomiskā reakcija ir izšķiroši svarīga, lai mazinātu šīs negatīvās sekas ES ekonomikā.
2. Šis satricinājums ietekmē ekonomiku dažādos veidos. Veidojas piegādes satricinājums, ko rada piegādes ķēžu traucējumi, veidojas pieprasījuma satricinājums, ko rada zemāks patērētāju pieprasījums, nenoteiktība rada negatīvu ietekmi uz investīciju plāniem un likviditātes ierobežojumi ietekmē uzņēmumus.
3. Dažādie dalībvalstu pieņemtie ierobežošanas pasākumi, piemēram, sociālās distancēšanās pasākumi, ceļošanas ierobežojumi, karantīna un bloķēšana, ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka satricinājums ir pēc iespējas īss un ierobežots. Šiem pasākumiem ir tūlītēja ietekme gan uz pieprasījumu, gan piedāvājumu, un tie skar uzņēmumus un darbiniekus, jo īpaši veselības, tūrisma, kultūras, mazumtirdzniecības un transporta nozarē. Papildus tūlītējai ietekmei uz mobilitāti un tirdzniecību Covid-19 uzliesmojums arī arvien vairāk ietekmē visu veidu un visu nozaru uzņēmumus: mazos un vidējos uzņēmumus (MVU), kā arī lielos uzņēmumus. Ietekme ir jūtama arī pasaules finanšu tirgos, jo īpaši saistībā ar bažām par likviditāti. Šo ietekmi nebūs iespējams ierobežot tikai kādā konkrētā dalībvalstī, un tai būs graujoša ietekme uz Savienības ekonomiku kopumā.
4. Ārkārtas apstākļos, ko radīja Covid-19 uzliesmojums, visu veidu uzņēmumi var saskarties ar nopietnu likviditātes trūkumu. Gan maksātspējīgi, gan mazāk maksātspējīgi uzņēmumi var saskarties ar pēkšņu likviditātes trūkumu vai pat tās nepieejamību. MVU ir īpaši apdraudēti. Līdz ar to tas var nopietni ietekmēt daudzu veselīgu uzņēmumu un to darbinieku ekonomisko stāvokli īstermiņā un vidējā termiņā, vienlaikus radot ilgstošas sekas, apdraudot to izdzīvošanu.

5. Bankām un citiem finanšu starpniekiem ir būtiska loma Covid-19 uzliesmojuma seku novēršanā, saglabājot kredītu plūsmu ekonomikā. Ja kredītu plūsma tiks būtiski ierobežota, saimnieciskā darbība strauji palēnināsies, jo uzņēmumiem būs grūtības norēķināties ar piegādātājiem un izmaksāt algas darbiniekiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir lietderīgi, ka dalībvalstis var veikt pasākumus, lai stimulētu kredītiestādes un citus finanšu starpniekus turpināt pildīt savus uzdevumus, turpinot atbalstīt saimniecisko darbību ES.
6. Atbalsts, ko dalībvalstis saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu piešķirušas uzņēmumiem saskaņā ar šo paziņojumu un kas tiek virzīts caur bankām kā finanšu starpniecēm, dod tiešu labumu šiem uzņēmumiem. Šāda atbalsta mērķis nav saglabāt vai atjaunot banku dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju. Līdzīgi, tāda atbalsta, ko dalībvalstis piešķir bankām saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, lai kompensētu tiešos zaudējumus, kas radušies Covid-19 uzliesmojuma rezultātā¹, mērķis nav saglabāt vai atjaunot iestādes vai vienības dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju. Tādējādi šāds atbalsts netiktu kvalificēts kā ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem ne saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES (BAND)², ne saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 806/2014 (VNM regula)³, un netiktu novērtēts arī saskaņā ar valsts atbalsta⁴ noteikumiem, kas piemērojami banku nozarei⁵.
7. Ja Covid-19 uzliesmojuma dēļ bankām būtu nepieciešams tiešs atbalsts likviditātes rekapitalizācijas vai samazinātas vērtības aktīvu pasākuma veidolā, būs jānovērtē, vai šāds pasākums atbilst BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunkta i), ii) vai iii) punkta nosacījumiem. Ja pēdējie minētie nosacījumi tiktu izpildīti, banka, kas saņem šādu tiešu atbalstu, netiktu uzskatīta par tādu, kas “kļūst maksātspējīga vai, iespējams, kļūs maksātspējīga.” Ciktāl šādi pasākumi risina ar Covid-19 uzliesmojumu saistītās problēmas, tiktu uzskatīts, ka uz tiem attiecas 2013. gada banku darbības paziņojuma⁶ 45. punkts, kurā noteikts izņēmums prasībai par sloga sadali starp akcionāriem un pakārtotajiem kreditoriem.

¹ Dalībvalstīm ir jāpaziņo par šādu atbalstu, un Komisija to novērtēs saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

² OV L 173, 12.6.2014., 190.–348. lpp.

³ OV L 225, 30.7.2014., VNM regulas 3. panta 1. punkta 29. apakšpunkts.

⁴ Komisijas paziņojums — Finanšu iestāžu rekapitalizācija pašreizējās finanšu krīzes apstākļos — atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem (“Rekapitalizācijas paziņojums”) (OV C 10, 15.1.2009., 2. lpp.); Komisijas paziņojums par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē (“Samazinātas vērtības aktīvu paziņojums”) (OV C 72, 26.3.2009., 1. lpp.); Komisijas paziņojums par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem (“Pārstrukturēšanas paziņojums”) (OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.); Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2011. gada 1. janvāra atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (“2010. gada paziņojums par termiņa pagarinājumu”) (OV C 329, 7.12.2010., 7. lpp.); Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (“2011. gada paziņojums par termiņa pagarinājumu”) (OV C 356, 6.12.2011., 7. lpp.); Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (“2013. gada banku darbības paziņojums”) (OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.).

⁵ Par visiem kredītiestāžu vai citu finanšu iestāžu atbalsta pasākumiem, kas ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē un kas neietilpst šā paziņojuma tvērumā vai uz ko neattiecas LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkts, jāpaziņo Komisijai, un tos novērtē saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, ko piemēro banku nozarei.

⁶ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV C 216, 30.7.2013., 1.–15. lpp.).

8. Uzņēmumi var saskarties ne tikai ar nepietiekamu likviditāti, bet tie var ciest arī ievērojamus zaudējumus Covid-19 uzliesmojuma dēļ. Covid-19 uzliesmojuma ārkārtas raksturs nozīmē, ka šādus zaudējumus nevarēja paredzēt, tie ir ievērojama apjoma un tādējādi rada uzņēmumiem apstākļus, kas krasi atšķiras no tirgus apstākļiem, kādos tie parasti darbojas. Pat veselīgi uzņēmumi, kuri ir labi sagatavoti riskiem, kas raksturīgi normālai uzņēmējdarbības norisei, šajos ārkārtas apstākļos var saskarties ar grūtībām tādā mērā, ka var tikt apdraudēta to dzīvotspēja.
9. Covid-19 uzliesmojums rada nopietnas lejupslīdes risku, kas ietekmēs visu ES ekonomiku, skatot uzņēmumus, darbvietas un mājsaimniecības. Ir vajadzīgs mērķtiecīgs publiskais atbalsts, lai nodrošinātu, ka tirgos joprojām ir pieejama pietiekama likviditāte, lai novērstu kaitējumu, kas nodarīts veselīgiem uzņēmumiem, un lai saglabātu saimnieciskās darbības nepārtrauktību Covid-19 uzliesmojuma laikā un pēc tā. Ņemot vērā ES budžeta ierobežoto apjomu, galvenā reakcija būs jāfinansē no dalībvalstu budžetiem. ES valsts atbalsta noteikumi ļauj dalībvalstīm ātri un efektīvi rīkoties, lai atbalstītu iedzīvotājus un uzņēmumus, jo īpaši MVU, kuri saskaras ar ekonomiskām grūtībām Covid-19 uzliesmojuma dēļ.

1.2. Nepieciešamība Eiropas līmenī stingri koordinēt valstu atbalsta pasākumus

10. Mērķtiecīga un samērīga ES valsts atbalsta kontroles piemērošana nodrošina, ka valsts atbalsta pasākumi ir efektīvi, palīdzot skartajiem uzņēmumiem Covid-19 uzliesmojuma laikā, kā arī ļauj tiem atgūties no pašreizējās situācijas, paturot prātā to, cik svarīgi ir īstenot gan zaļo, gan digitālo pārkārtošanos atbilstoši ES mērķiem. Tāpat ES valsts atbalsta kontrole nodrošina, ka ES iekšējais tirgus nav sadrumstalots un tiek saglabāti vienlīdzīgi konkurences apstākļi. Iekšējā tirgus integritāte arī paātrinās atlabšanu. Tā arī novērš kaitīgas sacensības par subsīdijām, kurās dalībvalstis ar lielāku budžetu var tērēt vairāk līdzekļu nekā kaimiņvalstis, tādējādi kaitējot kohēzijai Savienībā.

1.3. Atbilstīgu valsts atbalsta pasākumu nepieciešamība

11. Dalībvalstu vispārējos centienos novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi uz ekonomiku šajā paziņojumā ir izklāstītas iespējas dalībvalstīm saskaņā ar ES noteikumiem nodrošināt likviditāti un piekļuvi finansējumam uzņēmumiem, jo īpaši MVU, kas šajā laikposmā saskaras ar pēkšņu līdzekļu trūkumu, lai tie varētu atgūties no pašreizējās situācijas.
12. Komisija 2020. gada 13. marta paziņojumā “Koordinēta ekonomiskā reakcija uz Covid-19 uzliesmojumu”⁷ izklāstīja dažādus dalībvalstīm pieejamos risinājumus, kas ir ārpus ES valsts atbalsta kontroles tvēruma un kurus tās var ieviest, neiesaistot Komisiju. Tie ietver pasākumus, kas piemērojami visiem uzņēmumiem, attiecībā uz algu subsīdijām, uzņēmumu ienākuma un pievienotās vērtības nodokļu maksājumu vai sociālās apdrošināšanas iemaksu apturēšanu vai finansiālu atbalstu tieši patērētājiem par atceltiem pakalpojumiem vai biļetēm, kuras attiecīgie operatori neatlīdzina.

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Investīciju bankai un Eurogrupai “Koordinēta ekonomikas reakcija uz Covid-19 uzliesmojumu”, COM(2020) 112 final, 2020. gada 13. marts.

13. Dalībvalstis var arī izstrādāt atbalsta pasākumus saskaņā ar Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu⁸, neiesaistot Komisiju.
14. Turklāt, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, un kā sīkāk precizēts Glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta pamatnostādņēs, dalībvalstis var paziņot Komisijai par atbalsta shēmām, lai apmierinātu akūtas likviditātes vajadzības un atbalstītu uzņēmumus, kas saskaras ar finansiālām grūtībām, kas radušās vai kuras saasina arī Covid-19 uzliesmojums⁹.
15. Turklāt, pamatojoties uz LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis arī var sniegt kompensācijas uzņēmumiem nozarēs, kuras īpaši skāris slimības uzliesmojums (piem., transporta, tūrisma, kultūras, viesmīlības un mazumtirdzniecības nozarēs), un/vai atceltu pasākumu organizatoriem par kaitējumu, kas radies slimības uzliesmojuma dēļ vai ko tieši izraisījis slimības uzliesmojums. Dalībvalstis var paziņot par šādiem zaudējumu kompensācijas pasākumiem, un Komisija tos novērtēs tieši saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu¹⁰. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu princips “vienreiz un pēdējoreiz”¹¹ neattiecas uz atbalstu, ko Komisija atzīst par saderīgu saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, jo šis atbalsta veids nav “glābšanas atbalsts, pārstrukturēšanas atbalsts vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts” Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 71. punkta nozīmē. Tāpēc dalībvalstis saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu var kompensēt zaudējumus, ko Covid-19 uzliesmojums ir tieši radījis uzņēmumiem, kuri ir saņēmuši atbalstu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm.
16. Lai papildinātu iepriekš minētās iespējas, Komisija šajā paziņojumā izklāsta papildu pagaidu valsts atbalsta pasākumus, kurus tā uzskata par saderīgiem ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu un kurus var ļoti ātri apstiprināt pēc attiecīgās dalībvalsts paziņojuma saņemšanas. Turklāt joprojām ir iespējams paziņot par alternatīvām pieejām — gan atbalsta shēmām, gan individuāliem pasākumiem. Šā paziņojuma mērķis ir izveidot satvaru, kas ļauj dalībvalstīm risināt grūtības, ar kurām uzņēmumi pašlaik saskaras, vienlaikus saglabājot ES iekšējā tirgus integritāti un nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- 16.a Turklāt Komisija uzskata, ka papildus atbalsta pasākumiem, kas atļauti saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un papildus esošajām iespējām saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu ir arī būtiski paātrināt ar Covid-19 saistītu pētniecību un izstrādi, atbalstīt testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūras, kuras sekmē ar Covid-19 saistītu produktu izstrādi, kā arī atbalstīt to produktu ražošanu, kas nepieciešami reaģēšanai uz slimības uzliesmojumu. Tādējādi šajā paziņojumā ir izklāstīti nosacījumi, kuru izpildes gadījumā Komisija šādus pasākumus uzskatīs par saderīgiem ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Komisija ir pienācīgi ņēmusi vērā šādu atbalsta pasākumu kopīgo mērķi un to pozitīvo*

⁸ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

⁹ Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.). Komisija ir atļāvusi dažādas shēmas deviņās dažādās dalībvalstīs.

¹⁰ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu SA. 56685, Dānija – kompensācijas shēma tādu notikumu atcelšanai, kas saistīti ar Covid-19,

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf.

¹¹ Skatīt Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.6.1. sadaļu.

ietekmi Covid-19 uzliesmojuma izraisītās ārkārtas situācijas veselības jomā risināšanā salīdzinājumā ar šādu pasākumu iespējamo negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu.

2. LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU 107. PANTA 3. PUNKTA B) APAKŠPUNKTA PIEMĒROJAMĪBA

17. Atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam Komisija par saderīgu ar iekšējo tirgu var atzīt atbalstu, kura mērķis ir “novērst nopietnus traucējumus dalībvalsts tautsaimniecībā.” Šajā sakarā Vispārējā tiesa ir noteikusi, ka šādā gadījumā nopietnajiem traucējumiem jāietekmē visa attiecīgās dalībvalsts tautsaimniecība, nevis tikai viena reģiona vai tās teritorijas daļu tautsaimniecība. Tas arī atbilst vajadzībai šauri interpretēt visus izņēmuma noteikumus, piemēram, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu¹². Komisija lēmumu pieņemšanas praksē ir konsekventi piemērojusi šo interpretāciju¹³.
18. Ņemot vērā, ka Covid-19 uzliesmojums ietekmē visas dalībvalstis un ka dalībvalstu veiktie ierobežošanas pasākumi ietekmē uzņēmumus, Komisija uzskata, ka valsts atbalsts ir pamatots un to var atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, uz noteiktu laikposmu, lai novērstu likviditātes trūkumu, ar ko saskaras uzņēmumi, un nodrošinātu, ka Covid-19 uzliesmojuma izraisītie traucējumi neapdraud šo uzņēmumu, jo īpaši MVU, dzīvotspēju.
19. Komisija šajā paziņojumā izklāsta saderības nosacījumus, kurus tā principā piemēros atbalstam, ko dalībvalstis piešķir saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Tāpēc dalībvalstīm ir jāpierāda, ka valsts atbalsta pasākumi, kas Komisijai paziņoti saskaņā ar šo paziņojumu, ir vajadzīgi, atbilstīgi un samērīgi, lai novērstu nopietnus traucējumus attiecīgās dalībvalsts tautsaimniecībā, un ka ir pilnībā ievēroti visi šajā paziņojumā izklāstītie nosacījumi.
20. *Visās šā paziņojuma dažādajās iedaļās minēto atbalstu var savstarpēji kumulēt, izņemot šādus gadījumus:*
 - a. *atbalsts, kas piešķirts atbilstoši 3.2. un 3.3. iedaļai, ja atbalstu piešķir tam pašam pamatā esošajam aizdevumam un kopējā aizdevuma summa vienam uzņēmumam pārsniedz šā paziņojuma 25. punkta d. apakšpunktā vai 27. punkta d. apakšpunktā noteiktās robežas, un*
 - b. *atbalsts, kas piešķirts atbilstoši 3.6., 3.7. un 3.8. iedaļai, ja atbalsts attiecas uz tām pašām attiecināmajām izmaksām.*¹⁴

¹² Apvienotās lietas T-132/96 un T-143/96 *Freistaat Sachsen, Volkswagen AG un Volkswagen Sachsen GmbH*/Komisija (ECLI:EU:T:1999:326, 167. punkts).

¹³ Komisijas Lēmums 98/490/EK lietā C 47/96 *Crédit Lyonnais* ([OV L 221, 8.8.1998., 28. lpp.](#)), 10.1. punkts; Komisijas Lēmums 2005/345/EK lietā C 28/02 *Bankgesellschaft Berlin* ([OV L 116, 4.5.2005., 1. lpp.](#)), 153. un turpmākie punkti; un Komisijas Lēmums 2008/263/EK lietā C 50/06 *BAWAG* ([OV L 83, 26.3.2008., 7. lpp.](#)), 166. punkts. Skatīt Komisijas lēmumu lietā NN 70/07 *Northern Rock* ([OV C 43, 16.2.2008., 1. lpp.](#)), Komisijas lēmumu lietā NN 25/08 Glābšanas atbalsts *Risikoabschirmung WestLB* ([OV C 189, 26.7.2008., 3. lpp.](#)), Komisijas 2008. gada 4. jūnija lēmumu par valsts atbalstu C 9/08 *SachsenLB* ([OV L 104, 24.4.2009., 34. lpp.](#)) un Komisijas 2017. gada 6. jūnija lēmumu lietā SA.32544 (2011/C) *TRAINOSE S.A.* pārstrukturēšana (OV L 186., 24.7.2018., 25. lpp.).

¹⁴ *Ar nosacījumu, ka tiek ievēroti noteikumi Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Vispārējā grupu atbrīvojuma regula), un noteikumi atbilstoši dažādajām de minimis regulām, šā paziņojuma darbības jomā ietilpstošos pagaidu atbalsta pasākumus var kumulēt, ievērojot kumulācijas noteikumus, kas izklāstīti Vispārējā grupu atbrīvojuma regulā un dažādajās de minimis regulās, proti, Komisijas Regulā (ES)*

3. VALSTS ATBALSTA PAGaidu PASĀKUMI

3.1. Atbalsts tiešo dotāciju, atmaksājamu avansu vai nodokļu atvieglojumu veidā

21. Papildus jau esošajām iespējām, kas pamatotas ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, pagaidu ierobežota apmēra atbalsts uzņēmumiem, kas saskaras ar pēkšņu likviditātes trūkumu vai pat nepieejamību, pašreizējos apstākļos var būt piemērots, vajadzīgs un mērķorientēts risinājums.
22. *Komisija šādu valsts atbalstu uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja būs izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi (īpašie noteikumi primārajai lauksaimniecības ražošanai, zvejniecības un akvakultūras nozarēm ir izklāstīti 23. punktā):*
 - a. *kopējā atbalsta summa nepārsniedz 800 000 EUR vienam uzņēmumam. Atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu 800 000 EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;*
 - b. atbalsts tiek piešķirts, pamatojoties uz shēmu ar aplēstu budžetu;
 - c. *atbalstu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas¹⁵ nozīmē);*
 - d. atbalsts tiek piešķirts ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī¹⁶;
 - e. atbalsts uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu¹⁷ pārstrādi vai tirdzniecību, ir sniegts ar nosacījumu, ka to daļēji vai pilnībā nenodod primārajiem ražotājiem un tas nav balstīts uz tādu produktu cenu vai daudzumu, kuri iegādāti no primārajiem ražotājiem vai kurus attiecīgie uzņēmumi laiduši tirgū.

Nr. 1407/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam (OV L 352, 24.12.2013., 1. lpp.), Komisijas Regulā (ES) Nr. 1408/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam lauksaimniecības nozarē (OV L 352, 24.12.2013., 9. lpp.), Komisijas Regulā (ES) Nr. 717/2014 (2014. gada 27. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (OV L 190, 28.6.2014., 45. lpp.) un Komisijas Regulā (ES) Nr. 360/2012 (2012. gada 25. aprīlis) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 114, 26.4.2012., 8. lpp.).

¹⁵ *Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.). Visos gadījumos, kad šajā pagaidu regulējumā ir atsauce uz jēdziena “grūtībās nonācis uzņēmums” definīciju, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā, to lasa arī kā atsauci uz definīcijām, kas ietvertas attiecīgi Regulas (ES) Nr. 702/2014 2. panta 14. punktā un Regulas (ES) Nr. 1388/2014 3. panta 5. punktā.*

¹⁶ Ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, šo termiņu nepiemēro, un atbalstu uzskata par piešķirtu dienā, kurā jāiesniedz nodokļu deklarācija par 2020. gadu.

¹⁷ *Saskaņā ar definīcijām 2. panta 6. un 7. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mēzsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.).*

23. *Atkāpjoties no 22. punkta a. apakšpunkta, atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem lauksaimniecības, zvejniecības un akvakultūras nozarē, papildus nosacījumiem, kas minēti 22. punkta b.–e. apakšpunktā, piemēro šādus īpašus nosacījumus:*

- a. *kopējā atbalsta summa nepārsniedz 120 000 EUR vienam uzņēmumam, kas darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē¹⁸, vai 100 000 EUR uzņēmumam, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu¹⁹; atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu attiecīgi 120 000 EUR vai 100 000 EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;*
- b. *atbalsta summu, ko piešķir uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu, nedrīkst balstīt uz tirgū laisto produktu cenu vai daudzumu;*
- c. *atbalsts uzņēmumiem, kuri darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē, neattiecas ne uz vienu no atbalsta kategorijām, kas minētas Komisijas Regulas (ES) Nr. 717/2014²⁰ 1. panta 1. punkta a)–k) apakšpunktā.*

23.a *Ja uzņēmums darbojas vairākās nozarēs, kurām piemēro dažādas maksimālās summas saskaņā ar 22. punkta a. apakšpunktu un 23. punkta a. apakšpunktu, attiecīgā dalībvalsts piemērotā veidā, piemēram, izmantojot grāmatvedības nodalīšanu, nodrošina, ka attiecībā uz katru no šīm darbībām tiek ievērota atbalsta maksimālā intensitāte.*

3.2. Atbalsts garantiju aizdevumiem veidā

24. *Lai nodrošinātu to uzņēmumu likviditāti, kuri saskaras ar pēkšņu līdzekļu trūkumu, publiskas garantijas aizdevumiem uz ierobežotu laiku un aizdevuma summu var būt piemērots, vajadzīgs un mērķorientēts risinājums pašreizējos apstākļos.*

25. *Komisija šādu valsts atbalstu, proti, jaunas publiskas garantijas atsevišķiem aizdevumiem, kas piešķirtas, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu, uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja tiks izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:*

- a. *garantijas prēmijas katram atsevišķam aizdevumam nosaka minimālā līmenī, kas pakāpeniski palielinās, palielinoties garantētā aizdevuma ilgumam, kā norādīts turpmāk tabulā:*

<i>Saņēmēja veids</i>	<i>1. gadā</i>	<i>2.–3. gadā</i>	<i>4.–6. gadā</i>
<i>MVU</i>	<i>25 bāzes punkti</i>	<i>50 bāzes punkti</i>	<i>100 bāzes punkti</i>
<i>Lieli uzņēmumi</i>	<i>50 bāzes punkti</i>	<i>100 bāzes punkti</i>	<i>200 bāzes punkti</i>

¹⁸ *Saskaņā ar definīciju 2. panta 1. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 717/2014 (2014. gada 27. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (OVL 190, 28.6.2014., 45. lpp.).*

¹⁹ *Visi LESD I pielikumā uzskaitītie produkti, izņemot zivsaimniecības un akvakultūras nozaru produktus.*

²⁰ *Komisijas Regula (ES) Nr. 717/2014 (2014. gada 27. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (OVL 90, 28.6.2014., 45. lpp.).*

- b. *alternatīvi dalībvalstis var paziņot shēmas, pamatojoties uz iepriekš izklāstīto tabulu, taču vienlaikus garantijas termiņu, garantijas prēmijas un garantijas segumu var modulēt katrai pamatā esošajai atsevišķajai aizdevuma pamatsummai, piemēram, mazāks garantijas segums varētu kompensēt ilgāku termiņu vai pieļaut mazākas garantijas prēmijas; visā garantijas darbības laikā var izmantot vienotu prēmiju, ja tā ir lielāka par katram saņēmēju veidam noteikto minimālo prēmiju 1. gadam, kas norādīta iepriekš izklāstītajā tabulā un pielāgota atbilstoši garantijas ilgumam un garantijas segumam saskaņā ar šo punktu;*
- c. *garantiju piešķir vēlākais līdz 2020. gada 31. decembrim;*
- d. *aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir pēc 2020. gada 31. decembra, kopējā aizdevuma summa vienam saņēmējam nepārsniedz:*
- i. *divkārtšā apmērā saņēmēja kopējos ikgadējos izdevumus par algām 2019. gadā vai pēdējā gadā, par kuru pieejami dati (ieskaitot sociālos maksājumus, kā arī tā personāla izmaksas, kas strādā uzņēmumā, bet formāli ir apakšuzņēmēju algu sarakstā). Attiecībā uz uzņēmumiem, kas izveidoti 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, aizdevuma summa nedrīkst pārsniegt aplēstos gada izdevumus par algām pirmajos divos darbības gados; vai*
 - ii. *25 % no saņēmēja kopējā apgrozījuma 2019. gadā; vai*
 - iii. *ar pienācīgu pamatojumu un balstoties uz saņēmēja pašsertifikāciju par tā likviditātes vajadzībām²¹, aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības turpmākajiem 18 mēnešiem MVU un turpmākajiem 12 mēnešiem lieliem uzņēmumiem (skaitot no piešķiršanas brīža);*
- e. *aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2020. gada 31. decembrim, aizdevuma pamatsumma ar pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 25. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte;*
- f. *garantijas ilgums nepārsniedz sešus gadus, izņemot gadījumus, kad tā modulēta saskaņā ar 25. punkta b. apakšpunktu, un publiskā garantija nepārsniedz:*
- i. *90 % no aizdevuma pamatsummas, ja zaudējumus proporcionāli un ar vienādiem nosacījumiem cieš kredītiestāde un valsts, vai*
 - ii. *35 % no aizdevuma pamatsummas, ja zaudējumus vispirms pieskaita valstij un tikai pēc tam kredītiestādēm (t. i., pirmās kārtas zaudējumu garantija), un*
 - iii. *abos iepriekš minētajos gadījumos, kad aizdevuma apjoms laika gaitā samazinās, piemēram, tādēļ, ka aizdevumu sāk atmaksāt, garantētā summa ir proporcionāli jāsamazina;*
- g. *garantija attiecas uz ieguldījumiem un/vai uz apgrozāmā kapitāla aizdevumiem;*

²¹ Likviditātes plānā var ietvert gan apgrozāmo kapitālu, gan ieguldījumu izmaksas.

- h. garantiju nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas²² nozīmē).

3.3. Atbalsts subsidētu procentu likmju aizdevumiem veidā

26. Lai nodrošinātu to uzņēmumu likviditāti, kuri saskaras ar pēkšņu līdzekļu trūkumu, subsidētas procentu likmes uz ierobežotu laiku un aizdevuma summu var būt piemērots, vajadzīgs un mērķorientēts risinājums pašreizējos apstākļos. Attiecībā uz to pašu pamatā esošo aizdevuma pamatsummu atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 3.2. un 3.3. iedaļu, nevar kumulēt.

27. Komisija valsts atbalstu, ko, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu, piešķir subsīdiju veidā publiskā sektora aizdevumiem, uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja tiks izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:

- a. aizdevumus var piešķirt ar samazinātām procentu likmēm, kas ir vismaz līdzvērtīgas pamatlikmei (1 gada IBOR likme vai līdzvērtīga Komisijas publicētajai²³), kuru piemēro 2020. gada 1. janvārī, un kredītriska rezervi, kā norādīts turpmāk tabulā:

Saņēmēja veids	Kredītriska rezerve 1. gadam	Kredītriska rezerve 2.–3. gadam	Kredītriska rezerve 4.–6. gadam
MVU	25 bāzes punkti ²⁴	50 bāzes punkti ²⁵	100 bāzes punkti
Lieli uzņēmumi	50 bāzes punkti	100 bāzes punkti	200 bāzes punkti

- b. alternatīvi dalībvalstis var paziņot shēmas, pamatojoties uz iepriekš izklāstīto tabulu, taču vienlaikus aizdevuma atmaksas termiņu un kredītriska rezerves līmeni var modulēt, piemēram, vienotu kredītriska rezervi var izmantot visā aizdevuma darbības laikā, ja tā ir augstāka par katram saņēmēju veidam noteikto minimālo kredītriska rezervi pirmajam gadam un pielāgota atbilstoši aizdevuma atmaksas termiņam saskaņā ar šo punktu²⁶;
- c. aizdevuma līgumi ir parakstīti vēlākais 2020. gada 31. decembrī, un to maksimālais ilgums ir seši gadi, izņemot gadījumus, kad tie ir modulēti saskaņā ar 27. punkta b) apakšpunktu;
- d. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir pēc 2020. gada 31. decembra, kopējā aizdevuma summa vienam saņēmējam nepārsniedz:
- i. divkārsnā apmērā saņēmēja kopējos ikgadējos izdevumus par algām 2019. gadā vai pēdējā gadā, par kuru pieejami dati (ieskaitot sociālos maksājumus, kā arī

²² Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

²³ Pamatlikmes aprēķina saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.) un publicē Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

²⁴ Minimālajai visaptverošajai procentu likmei (pamatlikme un kredīta rezerves) vajadzētu būt vismaz 10 bāzes punktu apmērā gadā.

²⁵ Minimālajai visaptverošajai procentu likmei (pamatlikme un kredīta rezerves) vajadzētu būt vismaz 10 bāzes punktu apmērā gadā.

²⁶ Minimālajai visaptverošajai procentu likmei (pamatlikme un kredīta rezerves) vajadzētu būt vismaz 10 bāzes punktu apmērā gadā.

tā personāla izmaksas, kas strādā uzņēmumā, bet formāli ir apakšuzņēmēju algu sarakstā). Attiecībā uz uzņēmumiem, kas izveidoti 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, aizdevuma summa nedrīkst pārsniegt aplēstos gada izdevumus par algām pirmajos divos darbības gados, vai

- ii. 25 % no saņēmēja kopējā apgrozījuma 2019. gadā, vai*
- iii. ar pienācīgu pamatojumu un balstoties uz saņēmēja pašsertifikāciju par tā likviditātes vajadzībām²⁷, aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības turpmākajiem 18 mēnešiem MVU un turpmākajiem 12 mēnešiem lieliem uzņēmumiem (skaitot no piešķiršanas brīža);*
- e. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2020. gada 31. decembrim, aizdevuma pamatsumma vienam saņēmējam ar pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 27. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte;*
- f. aizdevums attiecas uz ieguldījumiem un/vai uz apgrozāmā kapitāla vajadzībām;*
- g. aizdevumu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas²⁸ nozīmē).*

3.4. Atbalsts tādu garantiju un aizdevumu veidā, kas sniegti, izmantojot kredītiestādes vai citus finanšu starpniekus

- 28. Atbalstu publisku garantiju un samazinātu procentu likmju veidā saskaņā ar šā paziņojuma 3.2. sadaļu un 3.3. sadaļu var sniegt uzņēmumiem, kas saskaras ar pēkšņu likviditātes trūkumu, to darot tieši vai kā finanšu starpniekus izmantojot kredītiestādes un citas finanšu iestādes. Starpnieku gadījumā ir jābūt izpildītiem turpmāk minētajiem nosacījumiem.
- 29. Lai arī šāds atbalsts ir tieši vērsts uz uzņēmumiem, kas saskaras ar pēkšņu likviditātes trūkumu, nevis uz kredītiestādēm vai citām finanšu iestādēm, tas var arī radīt netiešas priekšrocības šīm iestādēm vai starpniekiem. Tomēr šāda netieša atbalsta mērķis nav saglabāt vai atjaunot kredītiestādes dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju. Tā rezultātā Komisija uzskata, ka šāds atbalsts nav kvalificējams kā ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem atbilstoši Banku atvēršanas un neregulējuma direktīvas 2. panta 1. punkta 28. apakšpunktam un Vienotā neregulējuma mehānisma (Regula (ES) Nr. 806/2014) 3. panta 1. punkta 29. apakšpunktam, un nebūtu jāvērtē saskaņā ar banku sektoram piemērojamajiem valsts atbalsta noteikumiem²⁹.
- 30. Jebkurā gadījumā ir lietderīgi ieviest konkrētus aizsardzības pasākumus attiecībā uz iespējamo netiešo atbalstu kredītiestāžu vai citu finanšu iestāžu labā, lai ierobežotu nepamatotus konkurences izkropļojumus.

²⁷ Likviditātes vajadzības var ietvert gan apgrozāmo kapitālu, gan ieguldījumu izmaksas.

²⁸ Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OVL 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

²⁹ Skatīt šā pagaidu regulējuma 6. punktu.

31. Kredītiestādēm un citām finanšu iestādēm vajadzētu publiskās garantijas vai subsidēto procentu likmju aizdevumiem priekšrocības iespējami plašākā mērā nodot galasaņēmējiem. Finanšu starpniekam jāspēj pierādīt, ka tas izmanto mehānismu, kurš nodrošina, ka visas priekšrocības iespējami plašākā mērā tiek nodotas galasaņēmējam kā lielāks finansējuma apjoms, riskantāki portfeli, zemākas nodrošinājuma prasības, zemākas garantiju prēmijas vai zemākas procentu likmes. Ja pastāv juridisks pienākums pagarināt MVU izsniegto aizdevumu termiņu, nedrīkst prasīt garantijas maksu.

3.5. Īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšana

32. *Komisijas paziņojumā par īstermiņa eksporta kredītapdrošināšanu (“paziņojums par ĪEKA”) ir noteikts, ka nododamos riskus eksporta kredītu apdrošinātāji nesedz ar dalībvalstu atbalstu. Covid-19 uzliesmojuma rezultātā un pēc sabiedriskās apspriešanas par īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanas pieejamību eksportam uz visām pašreizējām nododamā riska valstīm Komisija konstatēja, ka pastāv pietiekamas privātās apdrošināšanas kapacitātes trūkums īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai kopumā un ka nododamo risku segums uz laiku nav pieejams.*
33. *Šajā kontekstā Komisija visus komerciālos un politiskos riskus, kas saistīti ar eksportu uz paziņojuma par ĪEKA pielikumā uzskaitītajām valstīm, līdz 2020. gada 31. decembrim uzskata par uz laiku nenododamiem³⁰.*

3.6. Atbalsts ar Covid-19 saistītai pētniecībai un izstrādei

34. *Papildus esošajām iespējām, kuru pamatā ir LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts, ir būtiski veicināt ar Covid-19 saistītu pētniecību un izstrādi (P&I) nolūkā risināt pašreizējo ārkārtas situāciju veselības jomā.*
35. *Komisija par saderīgu ar iekšējo tirgu uzskatīs atbalstu P&I projektiem, kas veikti saistībā ar Covid-19, un citiem saistītajiem pretvīrusu pētījumiem³¹, ieskaitot projektus, kas saņēmuši Covid-19 specifisku izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājumu pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” MVU instrumenta ietvaros, ja tiks izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:*
- a. *atbalstu piešķir tiešo dotāciju, atmaksājamu avansu vai nodokļu atvieglojumu veidā līdz 2020. gada 31. decembrim;*
 - b. *attiecībā uz P&I projektiem, kas sākti 2020. gada 1. februārī un vēlāk, vai projektiem, kuri saņēmuši Covid-19 specifisku izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājumu, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme; attiecībā uz projektiem, kas sākti pirms 2020. gada 1. februāra, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja atbalsts ir nepieciešams projekta īstenošanas paātrināšanai vai darbības jomas paplašināšanai. Šādos gadījumos par attiecināmām atbalsta*

³⁰ Komisijas 2020. gada 27. marta Paziņojums, ar ko groza pielikumu Komisijas Paziņojumam dalībvalstīm par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai, C(2020)2044 final (OV C 1011, 28.3.2020., 1. lpp.).

³¹ Covid-19 un citi saistītie pretvīrusu pētījumi ietver pētījumus par vakcīnām, zālēm un terapiju, medicīniskām ierīcēm un slimnīcu un medicīnisko aprīkojumu, dezinfekcijas līdzekļiem, aizsargapģērbu un aizsardzības līdzekļiem un par saistītajām procesu inovācijām nepieciešamo produktu efektīvai ražošanai.

izmaksām uzskata tikai saistībā ar paātrināšanas centieniem vai paplašināto darbības jomu radušās papildu izmaksas;

- c. attiecināmās izmaksas var būt visas izmaksas, kas nepieciešamas P&I projektam tā īstenošanas laikā un citu starpā ietver personāla izmaksas, izmaksas par digitālajām un skaitļošanas iekārtām, diagnostikas instrumentiem, datu vākšanas un apstrādes rīkiem, P&I pakalpojumiem, preklīniskajiem un klīniskajiem pētījumiem (I–IV pētījumu fāze), par patentu un citu nemateriālo aktīvu iegūšanu, validēšanu un aizstāvēšanu, par atbilstības novērtējumu un / vai atļauju iegūšanu, kuras vajadzīgas jaunu un uzlabotu vakcīnu un zāļu, medicīnisko ierīču, slimnīcu un medicīniskā aprīkojuma, dezinfekcijas līdzekļu un individuālo aizsardzības līdzekļu laišanai tirgū; IV fāzes pētījumi ir pieļaujami tiktāl, ciktāl tie ļauj gūt turpmākus zinātniskus vai tehnoloģiskus sasniegumus;
- d. atbalsta intensitāte katram saņēmējam var segt 100 % no attiecināmajām izmaksām fundamentāliem pētījumiem un nepārsniedz 80 % no attiecināmajām izmaksām rūpnieciskajiem pētījumiem un eksperimentālajai izstrādei³²;
- e. atbalsta intensitāti rūpnieciskajiem pētījumiem un eksperimentālajai izstrādei var palielināt par 15 procentpunktiem, ja pētniecības projektu atbalsta vairāk nekā viena dalībvalsts vai ja to īsteno pārrobežu sadarbībā ar pētniecības organizācijām vai citiem uzņēmumiem;
- f. saskaņā ar šo pasākumu sniegtu atbalstu var apvienot ar atbalstu no citiem avotiem attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām ar nosacījumu, ka apvienotais atbalsts nepārsniedz iepriekš d. un e. apakšpunktā noteikto maksimālo apjomu;
- g. atbalsta saņēmējs apņemas piešķirt neekskluzīvas licences trešām personām EEZ atbilstoši nediskriminējošiem tirgus nosacījumiem;
- h. atbalstu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas³³ nozīmē).

3.7. Ieguldījumu atbalsts testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūrām

- 36. Papildus esošajām iespējām, kuru pamatā ir LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts, ir būtiski atbalstīt testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūras, kas veicina ar Covid-19 saistītu produktu izstrādi.
- 37. Tāpēc Komisija ieguldījumu atbalstu tādu testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūru izveidei vai modernizācijai, kas vajadzīgas 3.8. iedaļā uzskaitīto ar Covid-19 saistīto produktu izstrādei, testēšanai un paplašinātai izmantošanai līdz to pirmreizējai rūpnieciskai izmantošanai pirms masveida ražošanas, uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tiks izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:

³² Saskaņā ar definīciju 2. panta 84., 85. un 86. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

³³ Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

- a. *atbalstu piešķir tādu testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūru izveidei vai modernizācijai, kas vajadzīgas šādu ar Covid-19 saistītu produktu izstrādei, testēšanai un paplašinātai izmantošanai līdz to pirmreizējai rūpnieciskai izmantošanai pirms masveida ražošanas: zāles (arī vakcīnas) un terapija, to starpprodukti, aktīvās farmaceitiskās vielas un izejvielas; medicīniskās ierīces, slimnīcu un medicīniskais aprīkojums (ieskaitot plaušu ventilatorus, aizsargapģērbu un aizsardzības līdzekļus, kā arī diagnostikas instrumentus) un nepieciešamās izejvielas; dezinfekcijas līdzekļi un to starpprodukti, kā arī ķīmiskās izejvielas, ko izmanto to ražošanā; kā arī datu vākšanas / datu apstrādes rīki;*
- b. *atbalstu piešķir tiešo dotāciju, nodokļu atvieglojumu vai atmaksājamu avansu veidā līdz 2020. gada 31. decembrim;*
- c. *attiecībā uz projektiem, kas sākti 2020. gada 1. februārī un vēlāk, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme; attiecībā uz projektiem, kas sākti pirms 2020. gada 1. februāra, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja atbalsts ir nepieciešams projekta īstenošanas paātrināšanai vai darbības jomas paplašināšanai. Šādos gadījumos par attiecināmām atbalsta izmaksām uzskata tikai saistībā ar paātrināšanas centieniem vai paplašināto darbības jomu radušās papildu izmaksas;*
- d. *ieguldījumu projektu pabeidz sešu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas. Ieguldījumu projektu uzskata par pabeigtu, kad valsts iestādes to ir apstiprinājušas un atzinušas par pabeigtu. Ja sešu mēnešu termiņš netiek ievērots, par katru kavēto mēnesi ir jāatmaksā 25 % no tiešo dotāciju vai nodokļu atvieglojumu veidā piešķirta atbalsta summas, ja vien kavēšanās nav notikusi tādu iemeslu dēļ, kurus atbalsta saņēmējs nevar ietekmēt. Termiņa ievērošanas gadījumā atbalstu, kas piešķirts atmaksājumu avansu veidā, pārveido par dotācijām; pretējā gadījumā atmaksājamais avanss piecu gadu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas ir jāatmaksā vienāda apmēra gada maksājumos;*
- e. *attiecināmās izmaksas ir ieguldījumu izmaksas, kas nepieciešamas tādu testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūru izveidei, kuras vajadzīgas a. apakšpunktā minēto produktu izstrādei. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 75 % no attiecināmajām izmaksām;*
- f. *tiešās dotācijas vai nodokļu atvieglojuma veidā piešķirta atbalsta maksimālo pieļaujamo intensitāti var palielināt par 15 procentpunktiem, ja ieguldījumu pabeidz divu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas vai nodokļu atvieglojuma piemērošanas dienas vai ja atbalstu piešķir vairāk nekā viena dalībvalsts. Ja atbalstu piešķir atmaksājama avansa veidā un ieguldījumu pabeidz divu mēnešu laikā vai ja atbalstu piešķir vairāk nekā viena dalībvalsts, var piešķirt papildu 15 procentpunktus;*
- g. *atbalsts, ko piešķir saistībā ar šo pasākumu, nav apvienojams ar citu ieguldījumu atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām;*
- h. *zaudējumu seguma garantiju var piešķirt papildus tiešajai dotācijai, nodokļu atvieglojumiem vai atmaksājamam avansam vai kā atsevišķu atbalsta pasākumu. Zaudējumu seguma garantiju izsniedz viena mēneša laikā pēc tam, kad uzņēmums iesniedzis pieteikumu tās saņemšanai; kompensējamo zaudējumu summu nosaka piecus gadus pēc ieguldījuma pabeigšanas. Kompensācijas summu aprēķina kā*

starpību starp summu, ko veido ieguldījumu izmaksas, saprātīga peļņa, proti, 10 % gadā no ieguldījumu izmaksām piecu gadu periodā, un darbības izmaksas, un summu, ko veido saņemtās tiešās dotācijas summa, ieņēmumi piecu gadu periodā un projekta galīgā vērtība;

- i. cenai, ko iekasē par testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūras sniegtajiem pakalpojumiem, jāatbilst tirgus cenai;
- j. piekļuvi testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūrām nodrošina vairākiem lietotājiem, un to piešķir pārredzamā un nediskriminējošā veidā. Uzņēmumiem, kas ir finansējuši vismaz 10 % no ieguldījumu izmaksām, var piešķirt preferenciālu piekļuvi ar labvēlīgākiem nosacījumiem;
- k. atbalstu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas³⁴ nozīmē).

3.8. Ieguldījumu atbalsts ar Covid-19 saistītu produktu ražošanai

38. Papildus esošajām iespējām, kuru pamatā ir LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts, ir būtiski veicināt ar Covid-19 saistītu produktu ražošanu. Tas ietver šādus produktus: attiecīgās zāles (arī vakcīnas) un terapija, to starpprodukti, aktīvās farmaceitiskās vielas un izejvielas; medicīniskās ierīces, slimnīcu un medicīniskais aprīkojums (ieskaitot plaušu ventilatorus, aizsargapģērbu un aizsardzības līdzekļus, kā arī diagnostikas instrumentus) un nepieciešamās izejvielas; dezinfekcijas līdzekļi un to starpprodukti, kā arī ķīmiskās izejvielas, ko izmanto to ražošanā; datu vākšanas / datu apstrādes rīki.
39. Komisija ieguldījumu atbalstu ar Covid-19 saistītu produktu ražošanai uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tiks izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:
 - a. ieguldījumu atbalstu piešķir tādu ar Covid-19 saistītu produktu ražošanai kā zāles (arī vakcīnas) un terapija, to starpprodukti, aktīvās farmaceitiskās vielas un izejvielas; medicīniskās ierīces, slimnīcu un medicīniskais aprīkojums (ieskaitot plaušu ventilatorus, aizsargapģērbu un aizsardzības līdzekļus, kā arī diagnostikas instrumentus) un nepieciešamās izejvielas; dezinfekcijas līdzekļi un to starpprodukti, kā arī ķīmiskās izejvielas, ko izmanto to ražošanā; datu vākšanas / datu apstrādes rīki;
 - b. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, nodokļu atvieglojumu vai atmaksājamu avansu veidā līdz 2020. gada 31. decembrim;
 - c. attiecībā uz projektiem, kas sākti 2020. gada 1. februārī un vēlāk, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme; attiecībā uz projektiem, kas sākti pirms 2020. gada 1. februāra, uzskata, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja atbalsts ir nepieciešams projekta īstenošanas paātrināšanai vai darbības jomas paplašināšanai. Šādos gadījumos par attiecināmām atbalsta izmaksām uzskata tikai saistībā ar paātrināšanas centieniem vai paplašināto darbības jomu radušās papildu izmaksas;

³⁴ Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OVL 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

- d. *ieguldījumu projektu pabeidz sešu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas. Ieguldījumu projektu uzskata par pabeigtu, kad valsts iestādes to ir apstiprinājušas un atzinušas par pabeigtu. Ja sešu mēnešu termiņš netiek ievērots, par katru kavēto mēnesi ir jāatmaksā 25 % no tiešo dotāciju vai nodokļu atvieglojumu veidā piešķirta atbalsta summas, ja vien kavēšanās nav notikusi tādu iemeslu dēļ, kurus atbalsta saņēmējs nevar ietekmēt. Termiņa ievērošanas gadījumā atbalstu, kas piešķirts atmaksājamu avansu veidā, pārveido par dotācijām; pretējā gadījumā atmaksājamais avanss piecu gadu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas ir jāatmaksā vienāda apmēra gada maksājumos;*
- e. *attiecināmās izmaksas ir visas ieguldījumu izmaksas, kas nepieciešamas a. apakšpunktā minēto produktu ražošanai, un jauno ražotņu izmēģinājuma darbības izmaksas. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 80 % no attiecināmajām izmaksām;*
- f. *tiešās dotācijas vai nodokļu atvieglojuma veidā piešķirta atbalsta maksimālo pieļaujamo intensitāti var palielināt par 15 procentpunktiem, ja ieguldījumu pabeidz divu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas vai nodokļu atvieglojuma piemērošanas dienas vai ja atbalstu piešķir vairāk nekā viena dalībvalsts. Ja atbalstu piešķir atmaksājama avansa veidā un ieguldījumu pabeidz divu mēnešu laikā vai ja atbalstu piešķir vairāk nekā viena dalībvalsts, var piešķirt papildu 15 procentpunktus;*
- g. *atbalsts, ko piešķir saistībā ar šo pasākumu, nav apvienojams ar citu ieguldījumu atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām;*
- h. *zaudējumu seguma garantiju var piešķirt papildus tiešajai dotācijai, nodokļu atvieglojumiem vai atmaksājamam avansam vai kā atsevišķu atbalsta pasākumu. Zaudējumu seguma garantiju izsniedz viena mēneša laikā pēc tam, kad uzņēmums iesniedz pieteikumu tās saņemšanai; kompensējamo zaudējumu summu nosaka piecus gadus pēc ieguldījuma pabeigšanas. Kompensācijas summu aprēķina kā starpību starp summu, ko veido ieguldījumu izmaksas, saprātīga peļņa, proti, 10 % gadā no ieguldījumu izmaksām piecu gadu periodā, un darbības izmaksas, un summu, ko veido saņemtās tiešās dotācijas summa, ieņēmumi piecu gadu periodā un projekta galīgā vērtība;*
- i. *atbalstu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas³⁵ nozīmē).*

3.9. Atbalsts atliktu nodokļu un/vai sociālā nodrošinājuma iemaksu veidā

- 40. *Vērtīgs rīks uzņēmumu (arī pašnodarbinātu personu) likviditātes ierobežojumu samazināšanai un darbvietu saglabāšanai var būt nodokļu maksājumu un/vai sociālā nodrošinājuma iemaksu atlikšana. Ja šāda maksājumu atlikšana ir vispārpiemērojama un nesniedz priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, tā vairs neietilpst LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas jomā. Ja to piemēro tikai*

³⁵ Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OVL 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

konkrētām nozarēm, reģioniem vai konkrētu veidu uzņēmumiem, tā ietver atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē³⁶.

41. Komisija par saderīgām ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, uzskatīs atbalsta shēmas, kuras ietver nodokļu maksājumu vai sociālā nodrošinājuma iemaksu atlikšanu un kuras piemēro, piemēram, konkrētu nozaru, reģionu vai noteikta lieluma uzņēmumiem (ieskaitot pašnodarbinātas personas), ko īpaši skāris Covid-19 uzliesmojums. Tas attiecas arī uz pasākumiem, kuri paredzēti saistībā ar fiskālajām un sociālā nodrošinājuma saistībām un kuru mērķis ir atvieglot likviditātes ierobežojumus, ar ko saskaras atbalsta saņēmēji; šādi pasākumi ir periodisku maksājumu atlikšana, vienkāršāka piekļuve nodokļu parāda maksājumu plāniem un bezprocentu perioda piešķiršana, nodokļu parāda atgūšanas apturēšana, paātrināta nodokļu atmaksa un citi. Atbalstu piešķir līdz 2020. gada 31. decembrim, un maksājumi nav atliekami ilgāk par 2022. gada 31. decembri.

3.10. Atbalsts darbiniekiem algu subsīdiju veidā ar mērķi izvairīties no darbinieku atlaišanas Covid-19 uzliesmojuma laikā

42. Nolūkā saglabāt darbvietas dalībvalstīs var paredzēt līdzdalību to uzņēmumu (arī pašnodarbinātu personu) algu izmaksu segšanā, kuri Covid-19 uzliesmojuma dēļ citādi būtu spiesti atlaist darbiniekus. Ja šādas atbalsta shēmas piemēro visai ekonomikai, tās vairs neietilpst Savienības valsts atbalsta kontroles tvērumā. Ja tās uzņēmumiem sniedz selektīvu priekšrocību, kā tas var būt gadījumā, kad tās piemēro tikai konkrētām nozarēm, reģioniem vai konkrētu veidu uzņēmumiem, tās ietver atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
43. Ja šādi pasākumi ietver atbalstu, Komisija tos uzskatīs par saderīgiem ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja būs izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:
- atbalsta mērķis ir novērst darbinieku atlaišanu Covid-19 uzliesmojuma laikā;
 - atbalstu shēmu veidā piešķir konkrētu nozaru, reģionu vai noteikta lieluma uzņēmumiem, kurus īpaši skāris Covid-19 uzliesmojums;
 - algas subsīdiju piešķir uz periodu, kas nepārsniedz divpadsmit mēnešus no atbalsta pieteikuma iesniegšanas dienas, un to piešķir tiem darbiniekiem, kuri citādi būtu atlaisti tāpēc, ka Covid-19 uzliesmojuma dēļ ir pārtraukta vai samazināta uzņēmējdarbība, un ar nosacījumu, ka periodā, par kuru piešķirts atbalsts, ar šiem darbiniekiem netiek pārtrauktas darba attiecības;
 - ikmēneša algas subsīdija nepārsniedz 80 % no atbalstu saņemošo darbinieku bruto mēnešalgas (ieskaitot darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksas). Dalībvalstīs, jo īpaši ievērojot zema atalgojuma saņēmēju intereses, var arī paziņot alternatīvas metodes atbalsta intensitātes aprēķināšanai, piemēram, valsts vidējās vai minimālās darba algas izmantošanu, ar noteikumu, ka tiek saglabāta atbalsta proporcionalitāte;

³⁶ Sk. arī 118. punktu Komisijas paziņojumā par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu C/2016/2946 (OV C 262, 19.7.2016, 1.–50. lpp.).

- e. *algas subsīdiju var apvienot ar citiem vispārpieejamiem vai selektīviem nodarbinātības atbalsta pasākumiem ar nosacījumu, ka atbalstu apvienošanas gadījumā kompensācija nepārsniedz izmaksas par attiecīgo darbinieku algām. Turklāt algas subsīdijas var apvienot ar nodokļu atlikšanu un sociālā nodrošinājuma maksājumu atlikšanu.*

4. UZRAUDZĪBA UN ZIŅOŠANA

44. *Dalībvalstīm attiecīgā informācija³⁷ par katru atsevišķo atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar šo paziņojumu, izņemot atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 3.9. un 3.10. iedaļu, jāpublicē visaptverošajā valsts atbalsta tīmekļa vietnē vai Komisijas IT rīkā³⁸ 12 mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas.*
45. Dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai gada pārskati³⁹.
46. Līdz 2020. gada 31. decembrim dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai to shēmu ietvaros veikto pasākumu saraksts, kuras apstiprinātas, balstoties uz šo paziņojumu.
47. Dalībvalstīm ir jānodrošina detalizēta uzskaitē par tāda atbalsta piešķiršanu, kuru paredz šis paziņojums. Šī uzskaitē, kurā ir jāiekļauj visa informācija, kas vajadzīga, lai pārlicinātos, ka ir ievēroti visi vajadzīgie nosacījumi, ir jāuzglabā 10 gadus pēc atbalsta piešķiršanas un pēc pieprasījuma jāiesniedz Komisijai.
48. Komisija var pieprasīt papildinformāciju par piešķirto atbalstu, lai pārbaudītu, vai ir ievēroti nosacījumi, kas paredzēti Komisijas lēmumā, ar kuru apstiprina atbalsta pasākumu.

5. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

49. Komisija piemēro šo paziņojumu no 2020. gada 19. marta, ņemot vērā Covid-19 uzliesmojuma ekonomisko ietekmi, kas prasa tūlītēju rīcību. Šis paziņojums ir pamatots ar pašreizējiem ārkārtas apstākļiem, un tas netiks piemērots pēc 2020. gada 31. decembra. Komisija var to pārskatīt pirms minētā termiņa, pamatojoties uz nozīmīgiem konkurences politikas vai ekonomiskiem apsvērumiem. Gadījumos, kad tas ir lietderīgi, Komisija arī var precizēt savu pieeju konkrētos jautājumos.
50. Komisija piemēro šā paziņojuma noteikumus visiem attiecīgajiem paziņotajiem pasākumiem no 2020. gada 19. marta, — arī gadījumos, ja pasākumi tika paziņoti pirms minētās dienas.
51. Saskaņā ar Komisijas paziņojumu par tādu noteikumu noteikšanu, ko piemēro nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai⁴⁰, nepaziņota atbalsta gadījumā Komisija piemēro:

³⁷ Attiecas uz informāciju, kas prasīta Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs) III pielikumā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 702/2014 III pielikumā un Komisijas Regulas (ES) Nr. 1388/2014 (2014. gada 16. decembris) III pielikumā. Atmaksājamiem avansiem, garantijām, aizdevumiem un cita veida atbalstam var norādīt pamatā esošā instrumenta nominālvērtību katram atbalsta saņēmējam. Nodokļu un maksājumu atvieglojumu gadījumā atsevišķā atbalsta summu var norādīt diapazonos.

³⁸ Valsts atbalsta pārredzamības publiska meklēšana nodrošina piekļuvi ar atsevišķiem valsts atbalsta piešķirumiem saistītai informācijai, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar Eiropas pārredzamības prasībām attiecībā uz valsts atbalstu, un tā ir pieejama šeit: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lv>.

³⁹ OV L 140, 30.4.2004., 1.–134. lpp.

- a. šo paziņojumu, ja atbalsts ir piešķirts pēc 2020. gada 1. februāra;
 - b. piemērojamos noteikumus, ja atbalsts piešķirts visos pārējos gadījumos.
52. Komisija ciešā sadarbībā ar attiecīgajām dalībvalstīm nodrošina lēmumu ātru pieņemšanu, tiklīdz skaidri un pilnībā būs paziņoti pasākumi, uz kuriem attiecas šis paziņojums. Dalībvalstīm pēc iespējas ātrāk un plašāk par saviem nodomiem jāinformē Komisija un jāpaziņo par plāniem īstenot minētos pasākumus. Komisija šajā procesā sniegs dalībvalstīm norādījumus un palīdzību.

⁴⁰ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.